

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TEHNICĂ DIN CLUJ-NAPOCA, CENTRUL UNIVERSITAR NORD BAIA MARE
1.2 Facultatea	LITERE
1.3 Departamentul	ȘTIINȚE SOCIO-UMANE, TEOLOGIE, ARTE
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență
1.8 Codul disciplinei	28.10

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LIMBI CLASICE: LIMBA LATINĂ				
2.2 Titularul de curs					
2.3 Titularul activităților de seminar / laborator / proiect	Dr. Iulia-Mihaela TĂMAȘ tamasiulia70@yahoo.com				
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	C
2.7 Regimul disciplinei	Categoriza formativă				DS
	Opționalitate				DA

3. Timpul total estimate

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care:	3.2 Curs		3.3 Seminar	2	3.3 Laborator		3.3 Proiect	
3.4 Număr de ore pe semestru	28	din care:	3.5 Curs		3.6 Seminar	28	3.6 Laborator		3.6 Proiect	
3.7 Distribuția fondului de timp (ore pe semestru) pentru:										
(a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe										8
(b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren										6
(c) Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri										4
(d) Tutoriat										2
(e) Examinări										2
(f) Alte activități:										
3.8 Total ore studiu individual (suma (3.7(a)...3.7(f)))						22				
3.9 Total ore pe semestru (3.4+3.8)						50				
3.10 Numărul de credite						2				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului / proiectului	Cu prezență fizică

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CUNOȘTINȚE: Cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice disciplinei;</p> <p>ABILITĂȚI: Explicarea și interpretarea conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei;</p>
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoaștere și înțelegere: cunoașterea gramaticii elementare a limbii latine; • Explicare și interpretare: explicarea și interpretarea conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei; • Atitudinale: manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de limbile clasice; cultivarea unui mediu științific centrat pe valorile creștine ale primelor secole creștine și pe relațiile ecumenice; promovarea unui sistem de valori culturale, moral-creștine, ecumenice și civice; valorificarea optimă și creativă a propriului potențial creștin în activitățile științifice; implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea valorilor creștine; angajarea în relații de parteneriat cu alți creștini, instituții cu caracter religios; participarea la propria dezvoltare profesională și la desăvârșirea creștină.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Obiectivul fundamental vizează valențe multiple, precum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cunoașterea și însușirea temeinică a limbilor clasice, prin: - cunoașterea aprofundată a structurii limbii latine, ce stă la baza limbii române; - cunoașterea și însușirea lexicului latinesc prin familiarizarea cu unele texte din literatura latină clasică, patristică și medievală. - cunoașterea valorilor culturale și morale ale Antichității romane patristice, care stau la baza întregii civilizații moderne.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Inițierea studenților în însușirea și utilizarea corectă a vocabularului creștin -tehnic, instituțional-ecclesiastic (teologic, canonic, liturgic), biblic și patristic - și a specificității acestuia - Însușirea elementelor structurale ale cuvântului, a rolului și a funcționalității lor în marcarea și decriptarea sensurilor pe care le mediază; - Evidențierea și însușirea criteriilor și a tehnicii de flexiune și analiză a cuvântului sub raport semantic, morfologic și sintactic; - Deprinderea valorilor morfologice, a relațiilor și a funcțiilor sintactice de bază specifice formelor gramaticale latine la nivelul propoziției și a „căilor” de înțelegere și de transpunere a lor în limba română; - Relevarea și însușirea modalităților de traducere a fiecărei unități gramaticale la nivelul propoziției; -Evidențierea și recunoașterea elementelor structurale specifice diferitelor tipuri de propoziții și a intercorelărilor sintactice dintre acestea la nivelul frazei. -Însușirea elementelor de bază ale tehnicii de interpretare, de traducere și comentare a textului latin - Familiarizarea studenților cu diferite „forme” și „conținuturi” de limbă și literatură latină creștină cu grad de dificultate corespunzător nivelului pregătirii inițiale.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
8.2 Seminar / laborator / proiect	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Importanța limbii latine și rolul ei în formarea lumii romanice, în special, și a culturii umaniste, în general; periodizarea ei; Generalități. Probleme de fonetică: scrierea și pronunțarea. Introducere în morfologie: părțile de vorbire; structura cuvântului: radical (rădăcină), temă, sufixe, desinențe.	2	<ul style="list-style-type: none"> • Explicații; • Exerciții practic-aplicative; aplicații latino-române și latino-romanice; <ul style="list-style-type: none"> • Exerciții gramaticale și de traducere. • Consultarea dicționarului latin-român • Fișe de lucru • Suportul aplicațiilor practice vor fi textele biblice, documente, texte reprezentative din Sfinții Părinți și Scriitori Bisericești. 	
2. Substantivul; categoriile gramaticale ale substantivului; declinarea substantivelor; caracteristicile celor cinci declinări; substantive defecte (de număr, de caz)	4		
3. Adjectivul: clasificarea adjectivelor; declinarea adjectivelor; gradele de comparație; particularități ale adjectivelor	4		
4. Numeralul: clasificarea numeralelor; scrierea numeralelor; numeralele flexionare. Pronumele: tipologie (personal, reflexiv, posesiv, demonstrative, de întărire, de identitate, relativ, interogativ, nehotărât); declinarea pronumelor; întrebuintărea pronumelor	4		
5. Verbul: categoriile gramaticale ale verbului; clasificarea verbelor; cele 4 conjugări; formele de bază ale verbului; temele verbale: tema prezentului, tema perfectului și tema supinului; diatezele: activă și pasivă; verbe deponente și semideponente ; structura formelor flexionare ale verbului: temă, sufix, desinență, vocală tematică; flexiunea verbală verbele neregulate și compușii lor (în special <i>sum, esse fui „a fi”</i>) ; verbe defecte și verbe impersonale ; conjugarea perifrastică: activă și pasivă ; observații asupra verbului latinesc și a evoluției sale spre limbile romanice.	4		
6. Părțile de vorbire neflexibile: adverbul; prepoziția; prepoziții cu Ac, Ab, cu Ac și Ab, cu G; conjuncția: conjuncții coordonatoare și subordonatoare; interjecția.	4		
7. Traduceri de maxime, proverbe și locuțiuni celebre ale Antichității și ale Evului Mediu ori Renașterii; traduceri ale textelor creștine fundamentale (ex. <i>Pater noster</i>) ; traduceri ale unor fragmente celebre din autori clasici ori medievali (<i>Gaudeamus</i> etc.); traduceri prin care să se aplice și să se recapituleze cunoștințele morfologice acumulate – Noul Testament	6		
Bibliografie: <ol style="list-style-type: none"> 1. Barbu, N. I. , Vasilescu, Toma, <i>Gramatica limbii latine</i>, București, E.D.P., 1969. 2. Barbu N.I., <i>Sintaxa limbii latine după metoda istorico-stilistică</i>, București, Ed. Gina, 1947; 3. Barbu, N. I. , <i>Istoria literaturii latine</i>, București, E.D.P., 1964. 4. Bayet, Jean, <i>Literatura latină</i>, București. 5. . Blaise A., <i>Manual de latină creștină</i>, București, 2000; 6. I.Bujor, Fr. Chiriac, <i>Gramatica limbii latine</i>, București, 1958. 7. Bujor I., Fr. Chiriac, <i>Antologia latină</i>, Editura Institutului Biblic și de Misiune al B.O.R. București, 1960 p. 11-22; 40-44; 211-224 			

8. Chira V., *Curs de limba latină pentru studenții facultăților de teologie*, vol. I, Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2000;
9. Creția G., *Morfologia istorică a limbii latine (Verbul)*, București, 1999
10. Cizek, Eugen, *Istoria literaturii latine*, [București], Societatea „Adevărul”, 1994.
11. Ernout A., *Morphologie historique du latin*, Paris, 1942
13. Ernout A., Meillet A., *Dictionnaire étymologique de la langue latine. Histoire des mots*, Paris, 1964
14. Fischer I., *Morfologia istorică a limbii latine (Numele)*, București, 1985;
15. Grimal, Pierre, *Literatura latină*, [București], E. Teora, [1997].17
- 17 Grimal, Pierre, *Dicționar de mitologie greacă și romană*, București, Editura Saeculum I.O., 2003.18
18. G. Guțu, *Dicționar latin – român*, București, E.Ș.E., 1983.
19. Matei, Virgil, *Dicționar de maxime, reflecții, expresii latine comentate*, București, 1998.
20. Slușanschi, Dan, *Sintaxa limbii latine*, vol. I-II, București, 1994.
- *** *Novum Testamentum Graece et Latine*, Nestle-Aland, United Bible Societies, London, 1963.
- ***, *Scriitori greci și latini*, București, E.Ș.E., 1978.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs			
10.5 Seminar/Laborator /Proiect	Activitate: 1) Evaluare permanentă, în cadrul și pe baza activității practice săptămânale a fiecărui student; 2) Evaluare periodică pe bază de colocviu și teste, semestrial ; 3) Transmiterea (online) a referatului, fără susținere FORME DE EVALUARE: Evaluarea se va face numai pe bază de note, de la 1 la 10.	Colocviu	1) 20% 2) 80% 3) 50%
10.6 Standard minim de performanță Ca standard minim de performanță se urmărește dacă studenții și-au însușit noțiunile elementare de limbă latină predate, dacă studenții au dobândit competența de a utiliza dicționarul latin-român și român-latin în traducerea din limba latină a unui text de dificultate medie, dacă sunt familiarizați cu lexicul latin din textele teologice, dacă au capacitatea de a face conexiuni cu terminologia din celelalte limbi romanice, raportându-se la lexicul latin.			

Data completării:	Titulari	Titlu Prenume NUME	Semnătura
09.06.2023	Curs		
	Aplicații	Dr. Iulia-Mihaela TĂMAȘ	

Data avizării în Consiliul Departamentului SSUTA
10 iulie 2023

Director Departament SSUTA,
Conf. dr. ing. Adrian Vasile CHIRA

Data aprobării în Consiliul Facultății de Litere
13 iulie 2023

Decan,
Conf. dr. habil. Mircea FARCAȘ